

Recenzii

În încheiere, citatele de mai sus descoperă, iată, priceperea filosofică a unui teolog apt să deslușească sensuri și idei frizând unicitatea, rămânând totuși să (mai) definească la condiția sa sacerdotală și academic-scriitoricească pentru că: „în meniul ființelor ierarhice care intermediază între noi și Dumnezeu, ingredientul nelipsit este cuvântul cel de toate zilele, sau Cuvântul cel spre ființă” – evident, în „răsfățul” smereniei, lucidității și normalității, ca chip și asemănare a preotului nenăimit și a intelectualului erudit...

Încă o dată, adresez sincere felicitări, alese aprecieri și urări de multe împliniri și deosebite succese, în continuare, harnicului și vrednicului teolog – Pr. Prof. Univ. Dr. George Remete!...

Dr. Stelian Gomboș

† **Laurențiu Streza, *Din exilul păcatului la Masa Împărăției. I. Călătorie cu Hristos spre Postul Mare*, Ed. Andreiana, Sibiu, 2016, 224 p., ISBN 978-606-8602-05-9**

„Din exilul păcatului la Masa Împărăției”, o singură și atentă privire, nu este nevoie de mai mult, deoarece titlul vorbește de la sine; simplu, și în același timp profund, ne este prezentată astfel tema lucrării de față: chemarea de la păcate la viață, invitația de a lua parte la un urcuș duhovnicesc alături de Hristos, din moarte spre Înviere.

Din punct de vedere structural, avem înaintea într-o construcție logică și clară, evidențind un crescendo, un periplu duhovnicesc prin Duminicile Triodului; Duminici care, așa cum magistral menționa Arhid. Prof. Dr. Ioan I. Ică Jr, în prefața lucrării, sunt pentru credincioșii ortodocși „o școală indispensabilă și o călătorie inevitabilă”.

Capitolul întâi aduce în prim plan condiția sine qua non de a porni în călătorie alături de Hristos, anume aceea de „a arde” după și pentru Dumnezeu, marcată de Înalt Preasfințitul în cuprinsul capitolului prin sugestivii termeni „foamea și setea după Dumnezeu”. Manifestând foamea și setea după Dumnezeu, e necesar mai apoi să „*urcăm în sicomor*”, care este locașul Sfânt al Bisericii. Aici Îl vom vedea pe Hristos și ne vom apropia de El, aceasta fiind șansa vieții noastre, căci în acest *sicomor duhovnicesc* ne vom face primitori ai Sfintelor Taine, devenind „*hristofori*”, deci purtători și cunoscători de Hristos. Acesta cunoscându-ne, va proceda la fel ca și în cazul lui Zaheu, ne va striga pe nume și, ca răsplătă a dorinței noastre, Se va sălășlui în casa sufletului nostru. Vom deveni astfel fii ai Săi după har, El aducând „mântuire casei acesteia”.

Periplul acesta în care am pornit alături de Hristos este sublim; nu doar pentru faptul că este o chemare pentru fiecare în parte, ci este mai ales un îndemn la a intra în camera sufletului și a petrece acolo puțin timp, tu cu tine și cu Dumnezeu. Mai mult decât atât, itinerariul propus scoate la iveală ce este mai bun din om. Cu privirea ațintită spre Hristos, îți calci egoismul, te uiți împrejur și te gândești la cel de lângă tine. Capitolul doi ne aduce în față toate acestea, prin exemplul „celei de alt neam”, care a dat dovadă de o credință smerită, dar puternică, încununată de rugăciunea stăruitoare nu pentru sine, ci pentru un altul. Femeia cananeancă ne învață să ne apropiem de Hristos cu credință, recunoscându-L

Recenzii

ca fiind Dumnezeu adevărat, să-I adresăm rugăciunea stăruitoare plină de iubire pentru aproapele și să avem nădejdea că va fi nouă după cum voim.

Cel de-al treilea capitol ne pune înaintea unul din rosturile acestei călătorii alături de Hristos, acela de a ne cunoaște pe noi înșine; cunoaștere la care se ajunge prin smerenie. Aceasta pune început bun adevăratei pocăințe, care duce la mântuire. Prin exemplul grăitor al vameșului ni se descoperă taina rugăciunii, deoarece învățăm că adevărata rugăciune este rugăciunea smerită în care manifestăm mulțumire și recunoștință față de Dumnezeu pentru toate darurile revărsate asupra noastră, recunoscându-ne fărădelegile și cerând iertare pentru săvârșirea lor. Rugăciunea smerită, rostită cu credință iubitoare, ne va ajuta să ne întoarcem mai îndreptați la casele noastre.

În călătoria noastră alături de Hristos spre Postul Mare, capitolul patru al lucrării ne așază față în față cu o tristă realitate, anume, starea de degradare în care ajunge omul care s-a îndepărtat de Dumnezeu-Tatăl iubitor. Abuzând de minunatul dar al libertății primit de la Dumnezeu, omul, păcătuiind, încalcă voia lui Dumnezeu și, în același timp, supără pe cei de lângă el, nefăcând altceva decât adăugând durere la propria durere. Însă omul a mai primit un dar de la Dumnezeu, un foarte puternic judecător, propria *conștiință*. Cu ajutorul acesteia, el conștientizează starea gravă de cădere în care se află și ajunge la momentul *venirii în sine* și, asemeni fiului risipitor, ia *hotărârea de îndreptare* și se întoarce la Tatăl său, unde mărturisirea sinceră și plină de smerenie a greșelilor va fi urmată de repunerea lui în demnitatea de fiu a celui care „mort era și a înviat, pierdut era și s-a aflat”.

În capitolul cinci ni se amintește că, la Înfricoșătoarea Judecată, vom da seamă de modul în care ne-am folosit de minunatul dar al libertății oferit de Dumnezeu în această viață, care are o valoare extraordinară pentru veșnicie, deoarece aici și acum avem posibilitatea să ne câștigăm mântuirea, prin iubirea aproapelui și plinirea vocii lui Dumnezeu. Cu alte cuvinte, prin fapte bune, care vor fi criteriul după care vom fi judecați. Atunci, la judecată, iubirea milostivă a lui Dumnezeu față de oameni se va împlini prin dreptatea Sa, prin care va da fiecăruia cele cuvenite după osteneala sa „și vor merge aceștia la osânda veșnică, iar dreptii la viața veșnică”.

Ultimul popas al călătoriei noastre alături de Hristos spre Postul Mare, în încercarea de a ieși din „exilul păcatului”, îl facem în capitolul șase, care ne oferă indicații practice, clare și precise care să ne facă mai ușoară redobândirea raiului: în primul rând, *iertarea* greșelilor altora, pentru a fi și noi iertați de Dumnezeu, mai apoi practicarea *postului* cu smerenie și adunarea de *comori nepieritoare*. Iertarea ne aduce o stare duhovnicească de pace lăuntrică; postul de bucate împreună cu postul de păcate întăresc această stare duhovnicească și ne aduc victorii asupra neputințelor trupești, iar dacă la toate acestea vom adăuga fapte bune săvârșite din iubire față de Dumnezeu și de aproapele, nu vom face altceva decât să ne strângem comori nepieritoare în cer, care vor fi răspuns bun la Judecata lui Hristos.

Pedagogia pe care ne-o oferă Hristos prin intermediul acestei călătorii în care am pornit alături de El este extraordinară. Fiecare capitol-popas pe care l-am parcurs și în care ne-am oprit ne-a dăruit câte ceva. Am înțeles că, pentru a ieși din „exilul păcatului” și a sta la „Masa Împărăției”, e absolut necesar să manifestăm dorința de a-L vedea și de a-L cunoaște pe Dumnezeu, asemeni vameșului Zahau; să demonstrăm că avem credință puter-

Recenzii

nică, statornică și smerită precum femeia cananeancă; să aducem înaintea lui Dumnezeu rugăciunea noastră plină de smerenie, care pune început bun pocăinței, asemeni vameșului care s-a întors mai îndreptat la casa sa; să avem tăria de a ne recunoaște fărădelegile și a ne cere iertare pentru săvârșirea lor înaintea Tatălui iubitor, asemeni fiului risipitor; și am primit îndemnuri la iertarea celor care ne greșesc, la postirea cu smerenie și bucurie, precum și la a face cât mai multe fapte bune, ce vor ajunge comori nestrucăcioase în ceruri. Și poate cel mai important, ni s-a reamintit că la finalul vieții, precum și la sfârșitul veacurilor, vom primi o sentință, provizorie, respectiv definitivă, în funcție de cum am lucrat aici pe pământ în vederea obținerii mântuirii.

În fond, cartea e o invitație la o introspecție lucrătoare, o conștientizare a stării căzute în care ne aflăm din propria noastră voie și alegere, pe de-o parte, iar pe de alta, o încurajare optimistă spre a purcede pe Cale, căci Tatăl e milostiv și vițelul e gras, iar Calea e un urcuș și primii pași ne sunt prezentați în acest volum urmând ca să fie continuați într-un al doilea pe care îl sperăm la fel de provocator și explicit ca și cel de față.

Nu ne rămâne decât să purcedem la drumul spre Acasă.

Alin Timuț